

Statistisch Bulletin

Jaargang 72 | 2016 | 02

14 januari 2016

Inhoud

1. Arbeid en sociale zekerheid	3
Hoeveelheidsindexcijfers van de productie in de nijverheid (2010=100), maandgegevens	3
Productie in de nijverheid en industrie, volumemutaties	3
2. Prijzen	4
Inflatie in 2015 de laagste na 1987	4
Technische toelichting	5
Vanaf 2016 gedetailleerder inzicht in ontwikkelingen consumentenprijzen	6
I. Consumentenprijsindex alle huishoudens (2006=100)	7
II. Consumentenprijsindex, alle huishoudens (2006=100)	8
III. Consumentenprijsindex, alle huishoudens, afgeleid (2006=100)	8
IV. Geharmoniseerde index van consumentenprijzen (2005=100)	8
Verklaring van tekens	9
Colofon	9

Meer recente gegevens

Het Statistisch Bulletin biedt cijfers over slechts een beperkt aantal onderwerpen. In onze databank StatLine staan gegevens van alle beschikbaar gekomen CBS-statistieken. U vindt daar ook een overzicht van statistieken waarvan de cijfers de laatste zeven dagen zijn geactualiseerd.

1. Arbeid en sociale zekerheid

Hoeveelheidsindexcijfers van de productie in de nijverheid (2010=100), maandgegevens (2015, nr. 51)

	2014			2015										
	okt	nov	dec	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov
Gemiddelde dagproductie														
Nijverheid ¹⁾	98,3	105,4	108,5	109,6	107,3	106,4	90,4	85,3	88,9	79,2	73,4	86,3	96,0	96,8
Delfstoffenwinning	73,7	99,6	133,3	136,5	122,9	89,9	48,5	30,3	34,0	23,6	22,6	26,2	52,5	52,7
Industrie	107,3	108,7	103,1	99,3	102,3	110,9	103,2	102,8	108,3	97,9	90,5	105,7	110,2	111,1
Openbare nutsbedrijven	82,4	92,1	94,1	122,7	107,4	112,6	95,5	85,2	73,6	71,2	66,4	83,5	93,2	94,9
Gemiddelde dagproductie, gecorrigeerd voor seizoenen														
Nijverheid ¹⁾	95,7	96,3	97,0	98,7	99,3	95,0	93,8	89,2	92,8	89,7	86,9	89,1	92,7	89,7
Delfstoffenwinning	78,4	78,8	84,2	85,3	85,9	70,6	58,2	41,5	57,6	45,0	39,3	43,8	56,4	42,0
Industrie	102,2	102,8	102,7	103,6	104,1	102,5	104,7	103,9	104,7	103,9	102,4	102,8	104,1	105,1
Openbare nutsbedrijven	83,1	84,2	80,8	93,8	94,9	97,3	97,1	92,6	87,9	90,6	84,3	95,2	93,8	88,4

¹⁾ Exclusief bouwnijverheid en bouwinstallatiebedrijven.

Productie in de nijverheid en industrie, volumemutaties (2015, nr. 51)

	Aan- delen NACE REV2	in % ¹⁾	2014			2015			2015					
			2013	2014	III	I	II	III	jun	jul	aug	sep	okt	nov
procentuele mutatie t.o.v. de overeenkomstige periode van het voorgaand jaar														
Gemiddelde dagproductie														
Nijverheid ²⁾	06-39	100	0,5	-2,9	-2,4	3,6	-4,8	-7,5	-2,0	-6,6	-10,0	-6,1	-2,3	-8,1
Delfstoffenwinning	06-08	22	6,8	-16,5	-7,8	7,9	-41,0	-53,6	-33,9	-50,8	-58,8	-50,9	-28,7	-47,1
Industrie	10-33	68	-1,1	1,1	-1,2	0,4	2,4	0,2	4,4	0,6	-0,6	0,6	2,7	2,3
Voedings- en genotmiddelenindustrie	10-12	13	3,0	-3,3	-7,0	-5,8	-4,3	-2,3	-4,8	-6,3	-2,3	1,9	5,0	2,2
Voedingsmiddelen- en drankenindustrie	10-11	12	4,0	1,7	1,3	2,8	1,6	1,8	1,5	0,4	3,3	1,7	4,7	2,1
Voedingsmiddelenindustrie	10	10	4,5	2,1	1,8	2,7	1,9	1,9	1,7	0,5	2,9	2,2	4,6	2,3
Veehouderijproducten	101/105	2	3,5	2,5	-1,8	-0,5	3,0	6,6	0,7	3,1	7,1	9,9	9,3	8,0
Overige voedingsmiddelen	102-104/106-109	8	4,8	2,0	3,2	3,4	0,7	0,3	3,0	-0,5	1,6	-0,1	3,3	0,6
Drankenindustrie	11	1	0,0	-1,2	-1,1	0,7	0,6	1,7	2,1	0,5	7,1	-2,8	2,5	-3,2
Tabakindustrie	12	2	-3,9	-37,2	-76,4	-72,7	-66,3	-63,3	-75,3	-77,7	-71,6	2,2	11,4	0,4
Aardolie-, chemische, rubber- en kunststofindustrie	19-22	14	-3,0	1,6	-2,4	-1,6	3,8	1,4	6,8	3,4	-0,3	1,2	4,0	9,1
Aardolie-industrie	19	1	-2,2	1,5	12,0	0,7	8,6	5,3	20,2	14,9	3,9	-2,1	10,4	.
Chemische en farmaceutische industrie	20-21	11	-3,7	1,3	-5,5	-4,0	2,7	0,7	5,5	2,1	-1,8	1,7	4,8	11,1
Chemische industrie	20	8	-4,3	-0,6	-8,2	-8,1	-4,2	-4,5	-1,9	-3,5	-5,0	-5,0	6,4	7,5
Chemische basisproducten en kunstvezels	201/206	6	-4,3	-0,7	-11,1	-10,5	-6,2	-5,9	-3,8	-3,6	-7,4	-6,9	7,6	7,8
Chemische eindproducten	202-205/21	5	-1,2	4,1	6,3	-1,2	7,2	3,0	11,3	2,9	0,5	5,3	-3,9	9,0
Farmaceutische industrie	21	3	1,5	7,7	9,8	-2,8	9,9	4,5	14,2	6,8	-1,6	7,5	-7,7	9,6
Rubber- en kunststofindustrie	22	2	0,2	3,4	1,9	2,9	3,7	2,4	3,2	2,2	6,1	-0,4	2,8	3,9
Basismetaal- en metaalproductenindustrie	24-25	8	-1,2	2,0	-0,8	0,6	2,3	2,5	5,0	0,9	5,1	2,0	1,2	3,9
Basismetaalindustrie	24	2	1,8	5,4	2,2	2,2	3,0	2,1	5,5	2,2	3,8	0,4	-1,3	0,8
Metaalproductenindustrie	25	6	-1,8	1,2	-1,5	-0,2	1,7	1,9	4,6	-0,3	4,0	2,2	1,5	4,5
Elektrotechnische en machine-industrie	26-28	14	-0,5	3,9	-1,6	4,0	4,8	-1,5	4,4	-1,0	-3,5	-0,2	0,3	-4,5
Elektrische apparatenindustrie	26-27	6	-2,6	1,5	4,5	4,0	6,2	2,0	6,6	-2,4	4,4	4,0	7,1	2,3
Overige machine- en apparatenindustrie	28	8	0,5	5,3	-1,5	4,4	4,1	-3,8	3,2	0,4	-9,0	-2,9	-3,6	-8,4
Transportmiddelenindustrie	29-30	3	-5,4	3,3	3,8	8,1	12,7	7,5	18,7	13,3	7,4	3,4	5,2	1,0
Overige industrie	13-18/23/31-33	15	-2,3	0,3	1,1	2,8	2,2	0,2	6,4	2,9	-0,7	-1,5	1,7	2,8
Textiel-, kleding- en lederindustrie	13-15	1	0,9	2,0	2,6	2,0	0,6	2,6	1,1	6,6	-0,3	1,1	0,8	4,2
Textielindustrie	13	1	1,9	1,9	1,7	2,7	0,4	3,9	1,4	5,5	3,1	3,0	2,0	3,8
Kledingindustrie	14	0	-3,9	-1,5	-1,7	-2,5	-0,6	2,1	3,0	3,9	-8,8	10,5	1,2	.
Leder- en schoenenindustrie	15	0	0,3	7,6	14,6	0,0	2,2	-5,4	-5,8	14,4	-16,5	-13,7	-6,6	-2,0

NACE REV2	Aan- delen in % ¹⁾	2014			2015			2015						
		2013	2014	III	I	II	III	jun	jul	aug	sep	okt	nov	
procentuele mutatie t.o.v. de overeenkomstige periode van het voorgaand jaar														
Papier- en grafische industrie	17-18	3	-0,4	1,1	1,2	2,6	-0,6	-3,1	-0,1	-2,0	-6,5	-0,9	0,7	1,4
Papier(waren)industrie	17	1	0,0	0,5	-1,3	2,1	2,9	0,3	5,1	2,7	-4,1	2,2	0,5	2,1
Grafische industrie	18	1	-0,7	1,7	3,5	2,2	-4,2	-7,2	-5,2	-8,2	-9,2	-4,5	1,3	1,4
Hout- en bouwmaterialenindustrie	16/23	2	-6,3	2,1	2,2	4,6	8,6	4,0	8,7	5,8	1,8	4,0	10,1	6,3
Houtindustrie	16	1	-6,1	4,2	8,5	10,0	12,9	6,6	11,3	11,5	0,7	6,1	9,9	6,7
Bouwmaterialenindustrie	23	2	-6,4	1,1	-0,6	2,0	6,6	2,8	7,5	3,0	2,3	3,1	10,0	6,0
Meubelindustrie	31	1	-6,9	0,2	0,4	7,2	18,5	13,3	18,2	18,3	14,0	8,8	12,1	12,8
Overige industrie (rest)	32	4	-0,6	0,0	-0,7	1,1	-3,7	-1,6	1,5	-1,3	0,8	-4,2	-0,5	1,5
Reparatie, onderhoud en service	33	3	-1,4	-2,3	3,5	0,5	1,2	-3,8	15,4	2,7	-3,6	-10,0	-6,1	-1,0
Metaal-, machine- en transportmiddelenindustrie	24-30/33	28	-1,6	2,7	0,8	3,0	4,4	0,1	6,9	1,2	-0,6	-0,3	0,2	-1,9
Metaal-, machine- en transportmiddelenindustrie (excl. reparatie, onderhoud en service)	24-30	25	-1,6	3,3	0,3	3,5	5,0	0,7	6,3	1,3	0,0	0,9	1,2	-1,7
Openbare nutsbedrijven	35/36	8	-0,2	-3,9	-0,9	16,7	3,6	5,2	-4,0	4,6	-1,7	11,9	13,0	3,0
Gemiddelde dagproductie, gecorrigeerd voor seizoenbeweging														
procentuele mutatie t.o.v. de voorgaande periode														
Nijverheid ²⁾	06-39	100	0,5	-2,9	-1,1	1,4	-5,9	-3,6	4,1	-3,3	-3,2	2,6	4,0	-3,2
Delfstoffenwinning	06-08	22	6,8	-16,5	-5,5	0,2	-35,0	-18,5	38,8	-21,8	-12,6	11,5	28,5	-25,4
Industrie	10-33	68	-1,1	1,1	0,1	0,8	1,0	-1,4	0,7	-0,8	-1,5	0,4	1,3	1,0
Voedings- en genotmiddelenindustrie	10-12	13	3,0	-3,3	-2,5	-1,6	2,7	-0,3	-1,7	-0,7	2,7	-1,0	0,8	0,0
Aardolie-, chemische, rubber- en kunststofindustrie	19-22	14	-3,0	1,6	-1,1	1,2	3,1	-1,1	4,3	-2,1	-2,1	2,6	-0,4	8,9
Basismetale- en metaalproductenindustrie	24-25	8	-1,2	2,0	-0,8	2,3	1,7	-0,6	1,5	-0,5	-0,3	0,3	0,7	-0,7
Elektrotechnische en machine-industrie	26-28	14	-0,5	3,9	1,1	1,6	0,4	-4,7	-3,0	-2,1	-3,8	2,2	-0,1	-3,6
Transportmiddelenindustrie	29-30	3	-5,4	3,3	9,6	-1,5	-0,8	0,9	1,8	-0,1	-1,3	0,8	3,2	-2,3
Overige industrie	13-18/23/31-33	15	-2,3	0,3	0,5	2,0	-1,8	-0,1	2,4	1,6	-2,7	-2,1	4,6	0,3
Openbare nutsbedrijven	35/36	8	-0,2	-3,9	-2,8	15,3	-3,0	-2,7	-5,1	3,1	-7,0	13,0	-1,5	-5,8

¹⁾ Aandeel in de toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen, volgens Nationale rekeningen 2013).

²⁾ Exclusief bouwnijverheid en -installatiebedrijven.

2. Prijzen

Inflatie in 2015 de laagste na 1987

De inflatie is in 2015 gemiddeld uitgekomen op 0,6 procent. Dit is de laagste prijsstijging voor consumenten na 1987. Vooral lagere olieprijsen drukken de inflatie.

Inflatie uitzonderlijk laag

Voor het tweede jaar op rij is de gemiddelde inflatie opmerkelijk laag. In 2014 was de inflatie 1,0 procent. De gemiddelde prijsstijging is in de afgelopen 50 jaar alleen in 1986 en 1987 lager geweest dan in 2015. Veel producten voor consumenten zijn in het afgelopen jaar niet of nauwelijks in prijs gestegen.

Dalende olieprijsen drukken inflatie

De inflatie werd in 2015 flink getemperd door de prijsdaling van gas, elektriciteit en autobrandstoffen. Net als in 1986 en 1987 is de prijsontwikkeling van olie de belangrijkste oorzaak van de lage energieprijzen. De gemiddelde olie- en benzineprijs lag op het laagste

niveau in vijf jaar tijd. De prijs van een vat North Sea (brent) olie was in 2015 gemiddeld 48,37 euro, een liter benzine (Euro 95) kostte 1,56 euro. In 2014 was de gemiddelde prijs voor een vat olie nog 74,62 euro en kostte een liter benzine 1,70 euro.

Cao-lonen stijgen harder dan consumentenprijzen

De afgelopen jaren lag de cao-loonstijging onder de inflatie. In 2015 zijn de cao-lonen voor het eerst in vijf jaar harder gestegen dan de consumentenprijzen, namelijk met 1,4 procent.

Prijsontwikkeling meest bepalende producten in 2015

De stijging van de woninghuren, en de daling van de brandstofprijzen hebben in 2015 het meest de inflatie beïnvloed. Gemiddeld lagen de huren ruim 3,3 procent hoger dan in 2014 en de brandstofprijzen 9,1 procent lager. Ook de prijsontwikkeling van 'kinderopvang en thuiszorg' en verzekeringen hadden een opwaarts effect op de inflatie. Gas en 'telefoon- en internetdiensten' drukten daarentegen de gemiddelde prijsstijging.

Inflatie Nederland hoger dan in de eurozone

CBS publiceert ook de inflatie volgens de Europees geharmoniseerde methode (HICP) zodat de Nederlandse inflatie goed vergeleken kan worden met andere landen. De Nederlandse inflatie volgens de HICP is in 2015 gemiddeld uitgekomen op 0,2 procent. De inflatie in de eurozone is op jaarbasis uitgekomen op 0,0 procent. Beide cijfers zijn de laagste sinds de start van de HICP in 1997.

Voor de Europese Centrale Bank (ECB) is de hoogte van de inflatie in de eurozone een belangrijk richtsnoer bij het bepalen van het rentepeil. Volgens de ECB heerst er prijsstabiliteit als de inflatie in de eurozone in de buurt van de 2 procent ligt.

Technische toelichting

Inflatie

Inflatie is de gemiddelde prijsstijging van de goederen en diensten die consumenten kopen. De inflatie in Nederland wordt gemeten als de stijging van de consumentenprijsindex (CPI) vergeleken met dezelfde maand in het voorgaande jaar. De consumentenprijsindex geeft het prijsverloop weer van het gemiddelde pakket goederen en diensten dat wordt aangeschaft door Nederlandse huishoudens.

Europees geharmoniseerde consumentenprijsindex

Naast de nationale consumentenprijsindex (CPI) is er ook een Europees geharmoniseerde consumentenprijsindex (Harmonized Index of Consumer Prices, HICP), waarmee de inflatie tussen de lidstaten van de Europese Unie kan worden vergeleken. Definities, indelingen en methoden zijn daartoe zo goed mogelijk gecoördineerd en in Europese regelgeving vastgelegd.

De uitkomsten van de CPI en de HICP zijn niet gelijk. Dat komt vooral door een andere samenstelling van het pakket goederen en diensten waarop deze indices zijn gebaseerd. Het belangrijkste verschil is dat in de HICP geen rekening wordt gehouden met de kosten van de eigen woning. Verder heeft de CPI betrekking op uitgaven van Nederlanders in Nederland en in het buitenland, en de HICP op uitgaven in Nederland door Nederlanders en buitenlanders.

Toekomst

Het CBS publiceert op dit moment twee cijfers voor de inflatie. Het CBS wil op termijn één consumentenprijsindex, en wel de HICP, in de publicaties centraal stellen. Over de precieze samenstelling van het pakket goederen en diensten waarop de HICP is gebaseerd, moet echter nog Europese besluitvorming plaatsvinden, bijvoorbeeld hoe rekening moet worden gehouden met de kosten van de eigen woning. Tot het moment dat daarover zekerheid is, stelt het CBS de consumentenprijsindex conform de nationale definitie centraal.

Basisverlegging

In januari 2015 is de basis van de CPI verlegd. Dit betekent dat de uitkomsten van de CPI vanaf deze maand (gedurende een jaar) gebaseerd zijn op het consumptiepatroon van het jaar 2014. De basis van de CPI wordt sinds 2007 jaarlijks verlegd. Er wordt echter geen nieuwe reeks gestart. De prijsveranderingen die worden berekend met het nieuwe consumptiepatroon worden gekoppeld aan de al bestaande reeks 2006=100. Meer achtergrondinformatie over de basisverlegging is te vinden in het document: [Achtergrond van de basisverlegging CPI 2015 \(2006=100\)](#).

Meer informatie over de meting van de CPI is te vinden in het document: [Het mandje van de consumentenprijsindex, de besteding van consumenten en de meting van de CPI 2015](#).

Voorlopige uitkomsten

De uitkomsten over de consumentenprijsindex van een verslagmaand zijn bij de eerste publicatie voorlopig en krijgen een maand later een definitieve status. Cijfers kunnen worden bijgesteld op grond van nagekomen gegevens. Uitkomsten van de HICP worden uitsluitend als voorlopig gekenmerkt als bij de publicatie al bekend is dat data nog onvolledig zijn en/of als een herziening in een latere maand wordt verwacht.

Vanaf 2016 gedetailleerder inzicht in ontwikkelingen consumentenprijzen

Vanaf 2016 wordt in de consumentenprijsindex (CPI) en in de Europees geharmoniseerde consumentenprijsindex (HICP) een meer gedetailleerde classificatie van goederen en diensten gebruikt. Op hetzelfde moment wordt ook het referentiejaar aangepast naar 2015=100. De eerste uitkomsten volgens de nieuwe reeks worden gepubliceerd op 11 februari 2016.

Voor de meeste gebruikers van de consumentenprijsindex verandert er weinig. De meest zichtbare verandering is een verschuiving van het referentiejaar van de index van 2006=100 naar 2015=100. Vanaf 2016 kan de nieuwe reeks gebruikt worden voor indexeringsdoeleinden zoals huuraanpassingen.

Meer informatie kunt u [hier](#) lezen.

I. Consumentenprijsindex alle huishoudens (2006=100)
(2015, nr. 51)

		2014 2015											
		Wegings- coëfficiënt											
		2013	2014	2015*	dec	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec*	
0	Totaal bestedingen	100 000	114,71	115,83	116,58	115,42	116,81	117,77	117,40	117,18	117,07	116,42	116,28
1	Voedingsmiddelen en alcoholvrije dranken	11 554	115,11	115,04	115,79	115,04	115,77	116,25	116,74	116,19	116,09	115,96	116,2
	Voedingsmiddelen	10 539	114,59	114,47	115,06	114,34	115,05	115,53	116,06	115,53	115,47	115,35	115,64
	Brood en graanproducten	2 453	117,08	117,16	117,97	117,32	118,04	118,49	118,71	118,13	117,78	117,86	117,54
	Vlees	2 289	112,73	112,84	111,94	112,23	111,93	112,30	112,12	112,15	111,42	111,82	111,98
	Vis, schaal- en schelpdieren	343	114,28	113,57	113,02	112,74	113,14	114,07	114,43	111,54	112,13	112,92	113,2
	Melk, kaas en eieren	1 417	119,35	125,36	124,45	126,72	124,51	124,55	123,97	123,52	122,13	123,16	123,36
	Oliën en vetten	203	121,34	122,48	123,92	122,19	124,32	123,81	123,98	124,73	126,02	125,50	127,51
	Fruit	746	123,30	118,49	120,94	116,55	120,32	119,63	123,41	123,41	124,25	122,56	122,82
	Groenten en aardappelen	1 427	111,61	107,82	112,69	107,88	112,97	114,71	117,06	115,14	117,26	115,74	116,84
	Suiker, zoetwaren en ijs	847	108,36	106,98	106,38	106,38	106,08	106,29	106,26	106,62	106,85	105,64	106,04
	Overige voedingsmiddelen	814	106,59	106,49	105,17	106,68	105,09	105,65	105,40	105,09	104,12	105,06	105,59
	Alcoholvrije dranken	1 015	120,69	121,14	123,55	122,49	123,37	123,86	124,00	123,18	122,69	122,39	122,09
	Koffie, thee en cacao	355	122,68	120,32	127,10	123,95	127,70	128,13	129,03	125,81	125,42	125,35	123,76
	Mineraalwater, frisdranken en sappen	659	118,87	121,05	120,89	120,93	120,29	120,81	120,55	120,99	120,46	120,04	120,43
2	Alcoholhoudende dranken en tabak	3 056	141,29	144,23	147,29	144,31	146,93	147,84	147,92	147,45	147,71	147,69	147,17
	Alcoholhoudende dranken	1 311	119,01	121,24	121,09	119,82	121,55	121,58	121,04	120,77	121,21	121,14	120,13
	Tabak	1 745	157,27	160,71	166,62	162,05	165,46	167,21	167,90	167,27	167,32	167,35	167,35
3	Kleding en schoeisel	4 677	102,51	101,53	99,50	97,13	103,06	91,40	90,56	102,83	104,49	103,56	94,87
	Kleding en kledingstoffen	3 868	101,76	100,75	98,61	96,82	102,28	89,73	89,01	101,82	103,46	102,61	94,12
	Schoeisel en schoenreparaties	809	106,41	105,55	103,77	98,55	106,77	99,43	98,07	107,67	109,44	108,11	98,44
4	Huisvesting, water en energie	25 479	115,90	119,31	121,54	120,87	120,67	122,55	122,51	122,51	122,31	122,24	122,18
	Werkelijke huur	7 409	117,17	122,43	126,47	125,03	125,03	128,01	128,01	128,01	127,81	127,81	127,81
	Toegerekende huur eigen woning	12 500	116,65	121,62	125,48	124,05	124,05	127,00	127,00	127,00	126,80	126,80	126,8
	Onderhoud en reparatie van de woning	404	114,46	114,33	115,68	113,97	116,55	115,40	114,77	115,45	117,16	115,77	116,17
	Watervoorziening en overige diensten i.v.m. de woning	549	107,93	112,45	113,01	112,57	112,93	112,97	112,97	112,96	113,10	113,18	113,24
	Energie	4 617	115,08	113,72	110,69	113,06	111,78	109,98	109,82	109,76	109,34	109,11	108,73
5	Stoffering, huishoudelijke apparaten	5 091	109,93	108,99	108,63	108,12	108,96	109,00	108,73	109,04	108,77	108,77	109,2
	Meubelen en vloerbedekking	1 797	107,00	105,62	105,45	104,21	106,58	105,79	105,20	105,48	104,78	105,21	105,68
	Huishoudtextiel	437	117,56	118,35	118,53	118,05	117,91	117,06	117,46	120,77	122,55	118,44	120,14
	Huishoudelijke apparatuur incl. reparatie	626	96,70	95,93	94,70	94,56	94,75	94,93	94,90	94,73	95,50	94,70	94,72
	Vaat- en glaswerk en huishoudelijke artikelen	521	122,74	119,75	120,32	119,31	120,67	120,86	122,30	121,22	120,85	119,47	121,11
	Gereedschappen en werktuigen voor huis en tuin	267	110,54	110,59	109,61	110,29	110,49	111,09	109,24	110,81	110,74	108,74	109,46
	Dagelijks woningonderhoud	1 442	114,35	114,00	113,49	113,73	113,04	114,25	113,80	113,77	112,93	114,81	114,56
6	Gezondheid #	1 268	105,56	105,88	105,22	105,61	105,55	105,16	105,16	104,75	104,50	104,51	104,78
7	Vervoer #	10 569	120,56	121,14	118,85	117,33	121,13	123,26	121,55	117,43	117,54	116,31	116,92
	Aankoop voertuigen	2 420	106,86	108,19	110,77	108,05	110,88	110,64	110,76	111,42	111,48	111,65	111,66
	Gebruik van privé-voertuigen, w.o. autobrandstoffen	6 197	126,92	126,25	120,09	120,12	124,13	123,96	120,47	117,97	117,06	117,96	115,59
	Vervoersdiensten	1 952	119,94	123,68	127,84	122,96	127,55	140,46	141,94	125,76	129,28	119,14	130,28
8	Communicatie #	3 125	93,60	88,39	85,71	87,38	84,89	85,18	85,21	85,45	85,69	85,04	84,8
9	Recreatie en cultuur	10 797	103,22	103,50	104,02	102,82	103,76	108,38	107,22	104,91	104,20	102,46	104,12
	Audio en video, computers en software	1 627	59,88	55,97	54,14	53,64	54,90	55,21	55,45	54,57	54,87	54,03	53,86
	Duurzame goederen voor recreatie en cultuur	372	112,90	113,89	117,16	114,70	116,22	117,04	117,70	118,83	118,81	118,89	118,94
	Spelartikelen, bloemen, planten en huisdieren	2 294	104,82	106,38	106,52	106,06	106,35	105,68	106,48	106,23	106,64	107,03	107,75
	Recreatieve en culturele dienstverlening	3 594	124,68	126,96	128,83	127,60	128,21	129,38	129,37	129,19	129,93	130,14	129,41
	Boeken, kranten, tijdschriften en schrijfwaren	1 241	115,14	116,38	118,33	119,24	118,13	116,63	116,28	117,03	115,84	120,67	124,71
	Pakketreizen	1 669	119,41	121,09	122,85	118,09	121,22	154,47	144,25	128,89	121,76	106,00	116,08
10	Onderwijs	240	106,69	110,47	110,13	112,22	109,22	109,22	109,22	109,49	109,49	109,49	109,49
11	Hotels, cafés en restaurants	5 722	122,75	125,06	127,56	125,45	127,77	132,27	131,15	128,65	129,05	125,77	127,23
	Restaurants, cafés en kantines	5 019	123,42	125,62	127,87	126,28	127,85	127,96	128,20	128,42	128,41	128,63	128,84
	Accommodatie	703	115,74	119,00	122,28	116,78	124,01	157,36	147,35	126,91	130,02	103,65	113,42
12	Diverse goederen en diensten	10 227	121,46	122,99	125,72	123,19	125,62	125,89	125,59	125,77	125,91	125,77	126,04
	Lichaamsverzorging	2 433	112,86	113,90	113,92	113,31	113,70	114,60	113,42	113,75	114,15	113,39	114,05
	Artikelen voor persoonlijk gebruik, n.e.g.	539	130,27	129,78	128,04	128,67	128,07	126,84	126,80	128,15	128,83	129,67	129,29
	Sociale bescherming	1 749	115,51	117,55	124,53	117,60	124,55	124,55	124,55	124,63	124,63	124,63	124,63
	Verzekering	3 613	130,22	132,32	135,49	133,02	135,24	135,61	135,63	135,67	135,67	135,71	135,79
	Financiële diensten	658	119,34	118,58	120,42	118,27	119,94	120,90	120,90	120,90	120,90	120,90	120,9
	Andere diensten n.e.g.	1 236	119,11	121,57	124,57	122,81	125,11	124,40	124,40	124,40	124,46	124,46	125,2
13	Consumptiegebonden belastingen en overheidsdiensten	3 833	121,03	124,63	126,06	124,76	125,94	125,94	125,94	126,30	126,30	126,30	126,3
	Consumptiegebonden belastingen	2 760	121,16	126,79	127,95	126,79	127,95	127,95	127,95	127,95	127,95	127,95	127,95
	Overheidsdiensten, w.o. college- en lesgeld VO	1 073	120,52	117,55	119,72	118,13	119,31	119,31	119,31	120,54	120,54	120,54	120,54
14	Consumptie in het buitenland	4 364	119,76	120,58	120,96	119,63	122,51	122,93	124,05	123,23	120,83	120,52	119,55

II. Consumentenprijsindex, alle huishoudens (2006=100)**(2015, nr. 51)**

	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2006	98,68	99,06	99,84	100,30	100,38	100,02	99,83	100,36	100,74	100,49	100,33	99,96
2007	100,08	100,54	101,63	102,12	102,19	101,77	101,29	101,47	102,07	102,11	102,26	101,83
2008	102,11	102,80	103,82	104,20	104,57	104,38	104,54	104,74	105,19	104,95	104,57	103,81
2009	104,08	104,81	105,86	106,10	106,24	105,87	104,74	105,03	105,59	105,69	105,58	104,96
2010	104,93	105,68	106,93	107,29	107,25	106,74	106,44	106,60	107,26	107,35	107,22	106,99
2011	107,00	107,74	109,02	109,54	109,71	109,18	109,23	109,38	110,17	110,15	110,01	109,54
2011 na herberekening	106,87	107,68	108,90	109,48	109,57	109,03	109,58	109,76	110,15	110,20	109,86	109,58
2012	109,52	110,35	111,61	112,06	111,90	111,36	112,09	112,24	112,70	113,36	112,90	112,74
2013	112,77	113,66	114,87	114,97	115,00	114,57	115,54	115,39	115,46	115,13	114,56	114,62
2014	114,37	114,86	115,82	116,35	115,95	115,64	116,58	116,50	116,48	116,34	115,65	115,42
2015	114,42	115,04	116,26	117,01	117,26	116,81	117,77	117,40	117,18	117,07	116,42	116,28*

III. Consumentenprijsindex, alle huishoudens, afgeleid¹⁾ (2006=100)**(2015, nr. 51)**

	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2006	98,71	99,09	99,87	100,32	100,39	100,02	99,85	100,33	100,72	100,47	100,30	99,94
2007	99,94	100,41	101,49	101,96	102,04	101,62	101,14	101,32	101,92	101,96	102,11	101,68
2008	101,85	102,51	103,51	103,86	104,23	104,03	104,13	104,34	104,79	104,54	103,99	103,20
2009	103,32	104,05	105,09	105,32	105,47	105,13	104,02	104,30	104,86	104,96	104,85	104,25
2010	104,01	104,74	105,98	106,32	106,26	105,76	105,46	105,63	106,28	106,41	106,28	106,05
2011	105,99	106,72	107,95	108,43	108,55	108,02	108,01	108,15	108,91	108,89	108,76	108,30
2011 na herberekening	105,87	106,66	107,83	108,37	108,41	107,87	108,36	108,52	108,90	108,94	108,61	108,33
2012	108,16	108,98	110,22	110,67	110,51	109,98	110,64	110,78	111,23	111,10	110,64	110,50
2013	109,88	110,71	111,88	111,95	111,98	111,56	112,50	112,36	112,43	112,10	111,56	111,62
2014	110,97	111,44	112,38	112,90	112,51	112,24	113,16	113,09	113,07	112,94	112,27	112,04
2015	110,85	111,46	112,63	113,35	113,60	113,16	114,08	113,72	113,51	113,40	112,77	112,64*

¹⁾ De afgeleide CPI is berekend als de gewone prijsindex exclusief het effect van veranderingen in de tarieven van de kostprijsverhogende (zgn. indirecte) belastingen en de consumptie-gebonden belastingen.

IV. Geharmoniseerde index van consumentenprijzen (2005=100)**(2015, nr. 51)**

	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Jaar
1996	79,39	79,79	80,76	81,00	80,68	80,27	80,03	79,87	80,76	81,00	80,84	80,76	80,43
1997	80,76	80,92	81,72	81,80	81,96	81,48	81,56	81,88	82,77	82,85	82,85	82,53	81,92
1998	82,04	82,61	83,49	83,81	83,65	83,25	83,01	83,01	83,81	84,05	84,05	83,73	83,38
1999	83,73	84,30	85,18	85,42	85,42	85,02	84,54	85,10	85,50	85,58	85,74	85,34	85,07
2000	85,10	85,58	86,55	86,87	87,11	87,11	86,87	87,19	88,00	88,32	88,24	87,83	87,06
2001	89,04	89,85	90,89	91,61	91,86	91,53	91,45	91,70	92,66	92,74	92,50	92,34	91,51
2002	93,38	93,87	94,83	95,48	95,31	94,99	94,91	95,07	96,04	95,96	95,48	95,31	95,05
2003	95,88	96,60	97,49	97,57	97,49	97,00	96,92	97,16	97,97	97,81	97,41	96,84	97,18
2004	97,33	97,89	98,69	99,01	99,18	98,45	98,13	98,29	99,10	99,26	98,85	98,05	98,52
2005	98,53	99,34	100,14	100,30	100,22	99,90	99,58	99,90	100,78	100,78	100,46	100,06	100,00
2006	100,28	100,78	101,58	102,06	102,02	101,68	101,32	101,81	102,30	102,12	102,10	101,75	101,65
2007	101,50	102,16	103,47	104,05	104,09	103,55	102,77	102,89	103,60	103,76	103,92	103,35	103,26
2008	103,32	104,20	105,44	105,81	106,25	105,94	105,82	105,96	106,49	106,32	105,88	105,07	105,54
2009	105,12	106,15	107,38	107,75	107,87	107,39	105,67	105,89	106,46	106,75	106,59	105,82	106,57
2010	105,52	106,51	108,08	108,45	108,35	107,64	107,01	107,16	107,96	108,22	108,06	107,77	107,56
2011	107,52	108,60	110,08	110,74	110,82	110,12	110,48	110,61	111,15	111,27	110,83	110,48	110,22
2012	110,61	111,72	113,26	113,81	113,55	112,87	113,35	113,43	113,98	114,90	114,35	114,20	113,34
2013	114,17	115,34	116,88	116,97	117,02	116,44	116,86	116,60	116,70	116,40	115,71	115,81	116,24
2014	115,08	115,77	117,04	117,72	117,18	116,76	117,16	117,02	116,99	116,86	116,00	115,74	116,61
2015	114,31	115,24	116,72	117,69	117,98	117,33	118,11	117,53	117,33	117,32	116,43	116,30	116,86

Verklaring van tekens

Niets (blanco)	Een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
.	Het cijfer is onbekend, onvoldoende betrouwbaar of geheim
*	Voorlopige cijfers
**	Nader voorlopige cijfers
2015–2016	2015 tot en met 2016
2015/2016	Het gemiddelde over de jaren 2015 tot en met 2016
2015/'16	Oogstjaar, boekjaar, schooljaar enz., beginnend in 2015 en eindigend in 2016
2013/'14–2015/'16	Oogstjaar, boekjaar, enz., 2013/'14 tot en met 2015/'16

In geval van afronding kan het voorkomen dat het weergegeven totaal niet overeenstemt met de som van de getallen.

Colofon

Uitgever

Centraal Bureau voor de Statistiek
Henri Faasdreef 312, 2492 JP Den Haag

Prepress

Studio BCO, Den Haag

Inlichtingen

Tel. 088 570 70 70

Via contactformulier: www.cbs.nl/infoservice

Internet

www.cbs.nl

Twitter

@statistiekpbs

ISSN 0166-9680

© Centraal Bureau voor de Statistiek, Den Haag/Heerlen/Bonaire, 2016.
Verveelvoudigen is toegestaan, mits CBS als bron wordt vermeld.